

zbytek, nemůže zásadně o jmění svěřenském poříditi na případ smrti. Neboť je nástupce v příčině zbytku předem ustanoven. E h r e n z w e i g na uvedeném místě sice připouští i takovou možnost, že by zůstavitel fiduciáři ponechal dokonce volnost, zda chce nebo nechce pro případ své smrti ke zbytku pozůstalosti povolati toho, jenž v substitučním ustanovení jest určen. Pak by měl čekatel nárok jen na to, co mu snad dědic pro případ své smrti ze jmění substitučního ponechá, neurče jiného dědice. Ale tu by už celé substituční ustanovení nemělo více smyslu, než vyslovení zůstavitelova zhola nezávazného přání.

Odmyslíme-li si takový — trochu výstřední případ, zbude pravidelné fideicommissum eius quod supererit s tím účinkem, že fiduciář nemůže o substitučním přání poříditi na případ smrti, ale v právním nakládání mezi živými nikterak není omezen.

Rozhodnutí nejv. soudu č. 5756 sbírky Vážného jde tak daleko, že tvrdí naprosté splnutí jmění svěřenského se jměním dědicovým v případech, kdy jde o fideicommissum eius quod supererit. Podle toho má nastati i samočinný zánik pohledávek konsolidací, je-li dědic dlužníkem a substituční massa věřitelkou nebo naopak. Ale tu snad zašel nejvyšší soud poněkud příliš daleko.

Není pochyby o tom, že dědic může ze svého i ze substitučního majetku zaplatiti jakékoli dluhy, že tímto majetkem může po libosti nakládati. Ale přes to musí jmění substituční zůstatí massou oddělenou a zjištěnou soupisem. P f a f f - H o f m a n n na uv. místě praví: »Soupis musí i tu býti zřízen, aby se jednou vědělo, co pochází od prvotního zůstavitele; o povinnosti, zajistiti podstatu substituční, samozřejmě tu ani nelze mluvit.« E h r e n z w e i g dodává mimo to — a myslím že naprosto správně — že povinnost zajištění ani tehdy tu nebude (při fideicommissu eius quod supererit) když nástupníkem bude osoba nesvéprávná, osoba právnická (nebo osoba dosud nezrozená). U n g e r a podobně také P f a f f - H o f m a n n poskytují však nástupníku nárok na náhradu, kdyby držitel jmění, vázaného fideicommissum eius quod supererit zbavil se tohoto majetku způsobem dolosným.

Uhrnem možno říci, že ustanovení nástupnictví tohoto způsobu je se strany zůstavitele projevem skutečné důvěry ve fiduciáře, totiž důvěry, že bude jmění spravovati, a že je pokud možno nejlépe pro substituta zachová, aniž je třeba zajistiti toto chování zasahováním soudu, opatrovníka nebo sama substituta. Zůstavitel ustanovuje nástupníka, aby v každém případě byl předem určen druhý dědic toho jmění, jež prvému dědici na dobu života bylo svěřeno. Dlužno upozorniti na poslední větu § 608, podle něhož každá substituce fideikomissární — tedy i tato — v sobě zahrnuje substituci obecnou. Kdyby tedy zemřel fiduciář před zůstavitelem, nastoupí i v našem případě substitut na jeho místo jako dědic. Kdyby fiduciář přežil substituta, stane se jeho právo k masse substituční neomezeným — jako vůbec v každém případě zmaru podmínky substituční. Nejde tedy o opatření bezvýznamné. Není-li v zákoně pro ně zvláštního ustanovení, znamená to jen, že pro tento speciální případ úplně vystačíme, aplikujíce logicky ustanovení všeobecné.

Dr. Eduard Liska:

Transmise podle občanského zákona a její použití v praxi.

(Dokončení.)

A zase naopak: Po A zůstane aktiv za 20.000 Kč, pasiv 40.000 Kč, pozůstalost po B bude aktivní částkou 10.000 Kč (aktiv 20.000 Kč, pasiv 10.000 Kč). V tom případě se C pravidelně přihlásí za dědice jen po B a předlužené dědictví po A odmítne. Není však také vyloučeno, že by se s ohledem na možnost nového jmění, neb z jiných důvodů přec jen přihlásil k pozůstalosti po A, ovšem podmíněčně. Při správném provedení transmise obdrží v tomto případě věřitelé pozůstalosti po A 50% svých pohledávek, věřitelé po B plné uspokojení. Kdyby byly obě pozůstalosti smíšeny, obdrželi by jak věřitelé po A, tak i po B pouze $\frac{4}{5}$ svých pohledávek; byli by tedy věřitelé po A neprávem o $\frac{1}{5}$ svých pohledávek zkráceni, věřitelé po B by opět neprávem obdrželi o $\frac{2}{10}$ svých pohledávek více, a transmisář by nedostal nic, ač při správném provedení transmise by mu zůstalo čistých 10.000 Kč. Kdyby se však C v daném případě přihlásil k pozůstalosti po A bezpodmínečně, ručil by za dluhy z pozůstalosti po A i celým svým jměním, to jest i čistým podílem z pozůstalosti po B, a obdrželi by v tomto případě (předpokládajíc, že transmisář soukromého jmění nemá)

a) při správném provedení transmise věřitelé pozůstalosti po A $\frac{3}{4}$ svých pohledávek, věřitelé po B plné uspokojení, a

b) při smíšení obou pozůstalostí obojí věřitelé jen $\frac{4}{5}$ svých pohledávek.

Z těchto příkladů lze seznati, jak značný majetkový význam může míti způsob, jímž se transmise provádí, a jest proto tím významnější docíliti naprosto jednotného postupu při provádění transmise.

Zajímavý jest při řešení této otázky názor, který uvádí Klang ve svém komentáři k rak. obč. zák. vyd. 1927/1928 seš. 4 str. 41 a násl. Praví se tam mimo jiné: »Podal-li již transmitent B svoji dědickou přihlášku k pozůstalosti po A, jest jeho dědic C na tuto přihlášku vázán. Podal-li tedy B bezpodmínečnou dědickou přihlášku a jeho dědic se obává, že dluhy pozůstalosti po A by vyčerpaly nebo dokonce převyšovaly aktiva obou pozůstalostí, tu může buď pozůstalost transmitentovu zcela odmítnouti, anebo se podmíněčně přihlásiti. V druhém případě ručí věřitelům obou pozůstalostí do výše celkové sumy aktiv, a to oběma druhům věřitelů v tomtéž poměru. Věřitelé pozůstalosti po A nemají přednost před věřiteli pozůstalosti po B, oddělení obou pozůstalostních mas trvá jen do odezdání pozůstalosti. Pakli zanechá B pozůstalost předluženou, může nastati zkrácení věřitelů pozůstalosti po A. Oni však mají možnost žádati za separatio bonorum podle § 812 o. o. z. a tím ono zkrácení od sebe odvrátiti.«

Tyto názory jsou správné však pouze v případě t. zv. nepravé transmise, to jest tehdy, podal-li již B k pozůstalosti svou dědickou přihlášku a pak zemřel, aniž se dědictví ujal. Jak jsem si již dovolil dokázati, nepokládám tyto případy za transmissi v pravém slova smyslu, neboť zde transmitent svojí dědickou přihláškou projevil vůli dědictví po A přijmouti, tím svojí delaci zhmotnil a učinil dědictví po A součástí svého jmění; v tom případě jest ovšem správné, zařadí-li se

ono dědictví po A do pozůstalosti po B. Tyto případy dlužno posuzovati stejně jako nabytí jakékoliv pohledávky zůstavitelem. Pro případ pravé transmise podle § 809 o. o. z. však nelze uvedených názorů Klango komentáře použít. Zejména též nemohli by žádati v případě transmise v pravém slova smyslu věřitelé pozůstalosti za *separatio bonorum*, poněvadž podle § 812 o. o. z. jest míněno oddělení dědictví od jmění dědicova, nikoliv jednoho dědictví od jiného dědictví.

C. Ku stejným výsledkům jako při věřitelích pozůstalosti bychom došli při úvaze o odkazovnících. I za odkazy transmitentem nařízené ručí onerát podmienečně se přihlásivší jen do výše čisté pozůstalosti po B, a nestačí-li ona k úplnému splnění odkazů, nastanou srážky podle § 692 o. o. z. a nemohou odkazovníci žádati uspokojení z čistého jmění, jež snad transmisáři připadlo *iure transmissionis* z pozůstalosti po A. Jinak platí zde obdobně téměř totéž, co řečeno při věřitelích pozůstalosti.

D. Konečně zmíním se o poplatkových předpisech při transmissi. Podle druhého odstavce § 15 c. nař. z 15. září 1915 č. 278 ř. z. se podrobuje transmise dvojímu vyměření dědicového poplatku. Dědicový poplatek vyměří se jednak ze jmění, jež připadlo z pozůstalosti původního zůstavitele transmitentovi, jednak ze jmění, jež připadlo transmisáři z pozůstalosti po transmitentovi, zvětšeného o čistý podíl z pozůstalosti po původním zůstaviteli. Při tom pro sazbu daně dědicové jest rozhodující příbuzenský poměr jednak mezi A a B, jednak mezi B a C. Totéž platí pro vyměření převodního poplatku (§ 1 zák. z 18./VI. 1901 č. 74 ř. z.); dlužno však míti na zřeteli předpis § 39 odstavec druhý c. nař. č. 278 ai 1915.

Z těchto poplatkových ustanovení odvozují mnozí správnost názoru, že při transmissi se má přenést podíl *iure transmissionis* osobě C z pozůstalosti po A připadnuvší do pozůstalosti po B, a že se má v rámci této pozůstalosti transmisáři odevzdati (tak na př. Klang Comm. 1927/1928). Nesprávnost tohoto postupu dovolil jsem si již prokázati. Jest jistě známo, že předpisy občanskoprávní se mnohdy odchylují od předpisů poplatkových o plných 90° a že nelze tedy z poplatkového předpisu odvozovati správnost předpisu občanskoprávního neb naopak, a že zde též nelze použít analogie (viz na př. mé pojednání o životních pojistkách v ročníku VII. Č. P.). I při správném provádění transmise dojde k dvojímu vyměření poplatků podle cit. poplatkových předpisů. Veškeré okolnosti transmissi zakládající uvedou se v projednacím protokolu, a tam, kde bude sepsán též výkaz pozůstalosti, uvedou se v něm veškeré okolnosti, jež mohou pro dvojí vyměření poplatků míti důležitost (na př. výše podílu nabytého *iure transmissionis*, příbuzenský poměr mezi původním zůstavitelem a transmitentem a mezi tímto a transmisářem, a pod.). Není tedy ani z důvodů poplatkových třeba přenášeti podíl z pozůstalosti po A do pozůstalosti po B, nebo obě pozůstalosti masu spojovati v jeden celek.

II.

Když jsme si takto probrali teoretickou stránku transmise, přikročíme k praktickému řešení postupu činitelů, kteří při transmissi vystupují.

A. Nejjednodušší a také nejčastější bude případ, kdy

pro obě pozůstalosti bude příslušný též soud. Při projednání pozůstalosti po A zjistí soudní komisař, že dědic B zemřel sice po zůstaviteli, avšak dříve, nežli podal řádnou dědicovou přihlášku nebo nežli prohlásil neodvolatelně, že na pozůstalost po A dědicových nároků nečiní. Aby byla podaná dědicová přihláška též přijata na soud, se vzhledem k ustanovení § 806 o. o. z. vyžadovati nebude. Především bude soudní komisař *ex officio* zkoumati, zda bylo osobě B vůbec deferováno, to jest zda B nebyl z dědictví vyloučen pro nehodnost, nezpůsobilost, vzdání se dědictví podle § 551 o. o. z. a pod. Nebylo-li osobě B deferováno, k transmissi nedojde, takto uprázdněný podíl připadne ostatním (nebo dalším) dědicům. Bylo-li však transmitentovi B deferováno, pak bude soudní komisař opět *ex officio* pátrati po dědicích delátových. Dr. Touaillon ve svém pojednání v Z. f. Not. 1917 str. 56 praví, že pozůstalostní soud původního zůstavitele má se starati jen o zjištění dědiců, kteří na prvním místě jsou povoláni; zemřel-li někdo z nich, nemá se starati o to, kdo jsou jeho dědicové a nemá je vyzývati, aby podali dědicové přihlášky; má pouze přijmouti přihlášku dědicovou, kterou v předepsané formě podá bez vyzvání transmisář. Tento názor nemohu pokládati za správný. Účelem pozůstalostního řízení, které podle § 1 nesp. říz. jest povětšinou *officiosní*, jest mimo jiné starati se, aby pozůstalost byla odevzdána pravým dědicům. Z toho účelu arci plyne povinnost pátrati z moci úřední po dědicích, a to nejen po přímých dědicích, ale i po transmisářích. Pátraje po těchto vyšetří soudní komisař, kdy a kde transmitent zemřel, a dá si předložit jeho pozůstalostní spis. Při tom bude opět zkoumati, zda dědic delátův není z pozůstalosti původního zůstavitele vyloučen (na př. pro nezpůsobilost, nehodnost, vzdání se a pod.). Pro posouzení této okolnosti bude rozhodovati poměr mezi původním zůstavitelem a transmisářem C, a rozhodným okamžikem bude zde okamžik delace osobě B. Nezanechá-li B žádných dědiců, nenastane odúmrtí ve prospěch státu (rozhodnutí nejvyš. soudu z 8./5. 1894 č. 5640, pak z 29./3. 1888 č. I 80, kniha judikátů č. 138 — opačné rozhodnutí ze dne 26./4. 1866 č. 2473, viz též Stubenrauch: Comm. 1902 str. 742 poz. 4). Mám za to, že prvá dvě rozhodnutí jsou jedině správná. Podle § 809 i 537 o. o. z. přechází právo z transmise jen na dědice prvního deláta, kdežto při odúmrti nemůže býti o dědictví neb dědici řeči. Podle § 760 připadá pozůstalost jako odúmrtí státu, není-li dědiců; není tudíž třeba, aby se stát za dědice přihlašoval, má se pouze vyjádřiti, zda odúmrtí přijímá či nikoliv. Nemá-li tedy první delát B žádných dědiců, nebo má-li je sice, ale oni dědictví nenabudou, nastává sukcesivní delace, to jest na místo zemřelého dědice B deferuje se dalším dědicům, které on svojí existencí dříve z dědictví vylučoval.

Projednávali-li též soudní komisař obě pozůstalosti, bude věc velmi jednoduchá. Nejdříve projedná pozůstalost transmitentovu, aby zjistil, kdo jsou jeho skuteční dědici, a pak projedná pozůstalost původního zůstavitele. (V praxi se zpravidla projednají obě pozůstalosti téhož dne.) Pokud nebude pozůstalost transmitentova projednána a dědicům odevzdána, potud není jisto, zda nastane změna v osobě dědicové; bylo by tedy velmi neopatrné projednati pozůstalost původního zůstavitele dříve nežli pozůstalost transmitentovu. Mohlo by se totiž na příklad státi, že pozůstalost transmitentova bude

projednána s jeho zákonnými dědici, avšak před odevzdáním pozůstalosti najde se pravá a platná závěť. Tu nebylo by lze pozůstalost odevzdati zákonným dědicům a musí se tudíž v projednání pokračovati se zákonným dědicem, a to případně po předchozím provedení řízení podle § 125 nesp. pat. Stane-li se však, že transmitent nezanechá žádného jmění, tu se sice po něm pozůstalost neprojednávává, avšak přesto dlužno jeho dědice vyzvati k podání dědických přihlášek, tyto přihlášky dlužno přijmouti na soud a pozůstalostní soud pak vydá usnesení, jímž se určí, komu a v jakém poměru by připadlo eventuelní pozůstalostní jmění. Toto usnesení nahrazuje odevzdací listinu po stránce určení dědice a po jeho pravomoci nebude možno s účinkem pro nesporné řízení podati další dědické přihlášky.

Odevzdací listinou vydanou v pozůstalosti po transmitentovi, případně oním právě zmíněným usnesením, bude nesporně určena osoba dědice po B a tomuto dědici se pak iure transmissionis nabízí dědictví po původním zůstaviteli. Tento nabude jako dědic legitimaci k přijetí nebo odmítnutí dědictví po A. Chce-li ono dědictví přijmouti, musí podati svoji řádnou dědickou přihlášku také k pozůstalosti původního zůstavitele a odvolati se k průkazu svého práva dědického na ius transmissionis podle § 809 o. o. z. a na odevzdací listinu, případně usnesení ji nahrazující, které byly vydány v pozůstalosti transmitentově. Podáním dědické přihlášky po A stává se C transmisářem. Tato dědická přihláška může se svým obsahem zcela lišiti od dědické přihlášky podané v pozůstalosti transmitentově. Byla-li na příklad podána prvá přihláška podmíněčně, může býti druhá bezpodmínečná, neb naopak, a byla-li prvá podána na základě závěti, může druhá se zakládati na posloupnosti intestátní atd. Dědická přihláška transmisářova k pozůstalosti původního zůstavitele musí se však zakládati na tomtéž delacním důvodě, podle něhož bylo deferováno transmitentovi. Vyplývá to z úvahy, že při transmissi se táž delace přenáší s transmitenta na transmisáře, musí zde tedy býti také stejný titul delaci zakládající. Byl-li tedy transmitent povolán k pozůstalosti po A ze zákona, nemůže se transmisář k téže pozůstalosti iure transmissionis přihlásiti ze závěti, i když snad byl dědil po transmitentu na základě závěti. Dědická přihláška s takovouto vadou nemohla by se přijmouti na soud, neboť uvedený tam delacní důvod jest nesprávný, a takováto přihláška neodpovídá předpisu § 799 o. o. z. To by bylo zrovna tak, jako kdyby někdo podal dědickou přihlášku ze závěti tam, kde vůbec žádné poslední vůle není.

Nechce-li transmisář pozůstalost po A nebo její část přijmouti, pak transmise nenastane a podíl takto uprázdněný případně

a) bylo-li vedle B povoláno více dědiců, těmto dědicům,

b) by-li B jediným dědicem, dalším dědicům původního zůstavitele (sukcesivní delace).

Transmisář může dědictví po A odmítnouti buď výslovně (do protokolu nebo prohlášením ve formě soukromé listiny) nebo mlčky (nedostaví-li se k projednání, jsa k němu předvolán pod následky v § 120 nesp. pat. uvedenými). Nesmí se však zapomínati, že v posledním případě není transmisář vyloučen z dědictví, nýbrž jen z projednání, a může tedy v promlčecí lhůtě 30ti let

vždy ještě hereditatis petitione domáhati se vydání dědictví.

Přijal-li transmisář dědictví po A, tedy podal-li svoji řádnou dědickou přihlášku k této pozůstalosti, vstupuje na místo transmitenta do pozůstalostního řízení po A jako jeho representant a nástupce se všemi téměř důsledky. Tak zejména v případě, že byly podány dědické přihlášky si odporující, určí se role žalobce podle síly dědického titulu, na jehož základě bylo deferováno transmitentu (stejně Klang: Comm. 1927/1928). Dojde-li k sporu, bude místo transmitenta vystupovati transmisář. Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7./6. 1893 Sb. Glaser-Unger č. 14730 jde dokonce tak daleko, že praví, že nehodnost transmisářova děditi po původním zůstaviteli jest bezvýznamna a transmissi tedy nevylučuje. Mám však za to, že tak dalece nelze zabíhati při t. zv. teorii representační a že zejména osobní vlastnosti dědicovy musí se posuzovati podle poměru, jaký jest mezi původním zůstavitelem a transmisářem, a tedy nikoliv mezi oním a transmitentem.

Jak jsem se již zmínil, jest projednání pozůstalosti po A jedním úplně odděleným a na projednání pozůstalosti transmitentovy nezávislým. Tomu nasvědčuje zejména slovo »vstoupí« (treten) § 809 o. o. z. Proto tvrdím, že při projednání pozůstalosti vystupuje na místo transmitenta B transmisář C a jemu se dědictví po A odevzdá přímo odevzdací listinou vydanou při projednání této pozůstalosti. Není tedy nikterak zapotřebí dědictví po A odevzdávati pozůstalosti po B, pak je přenášeti do pozůstalosti po B a teprve v této je transmisáři odevzdati. Tento postup pokládám nejen za nesprávný, nýbrž i za nejvýš nepraktický a zdoluhavý, což vynikne zejména tam, kde obě pozůstalosti projednávají různé soudy, které jsou třeba od sebe značně vzdálené. Přenášeli-li se dědictví z jedné pozůstalosti do druhé, jsou obě projednání na sobě značně závislá, pozůstalost po B nelze zpravidla skončiti před projednáním pozůstalosti po A, nebo aspoň před provedením soupisu jmění a dluhů, neboť by nebyla známa výše dědictví, jež se má přenést; naopak zase — jak jsem uvedl — bude třeba vyčkati projednání pozůstalosti po B, aby se mohlo zjistiti, kdo jest transmisářem, a aby se tedy pozůstalost po A mohla projednati.

Postupuje-li se však způsobem, jehož správnost zde obhajují, jest projednání obou pozůstalostí téměř úplně na sobě nezávislé, až na určení osoby transmisářovy. To má pro praksi značnou cenu, nehledíc k tomu, že tímto postupem vyvaruje se soudní komisař nesprávnostem povahy občansko-právní (viz zmínku o nepominutelných dědicích, odkazovnicích a věřitelích pozůstalosti).

Co se poplatkové stránky transmise týče, opakují, že tato otázka naprosto nesouvisí s občansko-právním řešením, a že z poplatkového předpisu o dvojném vyměření poplatků nelze dovozovati správnost přenášení dědictví po A do pozůstalosti po B.

Dědický poplatek z čistého jmění iure transmissionis transmisáři případného bude vyměřen podle § 15 odst. II. c. nař. z 15./9. 1915 č. 278 ř. z. dvakrát, jednou na základě příbuzenského poměru mezi A a B, po druhé pak mezi B a C. Jest proto soudní komisař pozůstalost po A projednávající povinen vyšetřiti a uvésti vše, čeho bude k tomuto dvojnému vyměření dědické daně zapotřebí. Tam, kde se podle odst. II. § 34 nař. min. fin. z 29. prosince 1915 č. 397 ř. z. vyhotoví zvláštní výkaz

pozůstalosti, uvedou se ony okolnosti v tom výkazu, jinak uvede se vše v projednávacím protokole, který výkaz pozůstalosti nahrazuje. Nemusím snad podotýkati, že i při vyměřování dvojí daně dědické mohou být uplatňovány veškeré zákonné úlevy, a to — jsou-li pro to podmínky — při každém vyměření daně dědické zvlášť.

Převodní poplatek vyměří se též dvakrát, upozorňuji zde však na ustanovení odstavce II. § 39 c. nař. z 15./9. 1915 č. 278 ř. z., jehož zpravidla bude lze při transmissi použití a který dává transmissáři právo žádati jeden převodní poplatek (t. j. poplatek vyměřený z prvního převodu z původního zůstavitele na transmitenta) zpět. Toto právo patří jen transmissáři, poněvadž jen on jest representantem a nástupcem transmitentovým, který jest onou osobou, již citovaný předpis označuje slovem »der Gebührenpflichtige«. Při projednání pozůstalosti transmitentovy pak nebude o transmissi ani zmínky, a to jak po stránce občansko-právní, tak i poplatkové.

B. Celkem též postup bude zachován v případech, kde se pozůstalost po původním zůstaviteli projednává u jiného soudu, nežli pozůstalost po transmitentu. Zde bude pouze zapotřebí, aby soudní komisař projedávající pozůstalost po A dal si písemně potvrditi příslušným pozůstalostním soudem po B, kdo jsou skuteční dědici po transmitentu a v jakém poměru jim pozůstalost byla odevzdána. Toto potvrzení může nahraditi odevzdací listina vydaná v pozůstalosti transmitentově. Tímto způsobem zjištěné dědice transmitentovy předvolá soudní komisař k projednání pozůstalosti po A a vyzve je ku podání dědických přihlášek podle § 75 nesp. pat. Může je též předvolati pod následky § 120 nesp. pat. uvedenými. Další postup při projednání této pozůstalosti jest již zcela pravidelný, pouze se nesmí zapomínati, že na místo transmitentovo vstoupil transmissář. Případá-li tímto způsobem transmissáři pouze část dědictví po A, případně tento podíl — je-li více transmissářů — těmto v tomtéž poměru, v jakém jim připadla pozůstalost transmitentova.

Byl-li při projednání pozůstalosti transmitentovy zřízen podle § 77 bod 1. a 2. nesp. pat. curator personae, podá tento opatrovník taktéž dědickou přihlášku k pozůstalosti původního zůstavitele jménem transmissáře, jehož zastupuje.

Odevzdací listina vydaná v pozůstalosti původního zůstavitele bude zníti přímo na transmissáře, který tedy dědictví jemu iure transmissionis případného nabude přímo z této pozůstalosti.

Nálezy nejvyššího správního soudu ve věcech finančních.

4580.

Poplatek z kupní smlouvy (z obchodní korespondence): Závěrečný list, osvědčující obsah kupní smlouvy ohledně dříví, ztrácí tím, že jest podepsán oběma smluvními stranami, povahu obchodního dopisu a stává se právní listinou ve smyslu §: 1 A č. 3 popl. zák. poplatnou podle saz. pol. 95/65 A/a téhož zák.

(Nález z 24. ledna 1929 č. 1463.)

Prejudikatura: Boh. F. 2397/25 a 4146/28.

4581.

Poplatek z kupní smlouvy (z obchodní korespondence): I. Prodej dříví z vlastního lesního hospodářství není živností ve smyslu § 9 zák. č. 20/1864, i když se dříví prodává pokácené. II. Závěrečný list, osvědčující podstatné znaky kupní smlouvy o movitostech ve smyslu § 1053 o. z. o., podepsany prodávajícím se nalézající se v rukou kupujícího, podléhá poplatku podle saz. pol. 28/49 popl. zák. jako punktace, tudíž podle § 37 cit. zák. témuž poplatku jako formální, oběma smluvními stranami podepsaná listina o takové smlouvě.

(Nález z 24. ledna 1929 č. 1464.)

4626.

Poplatek z uznání dluhu: Prohlášení dlužníka v postupní listině o kauční pohledávce, že v rámci kauční hypotéky vznikla proti němu skutečná pohledávka v určité výši, podléhá jako uznání dluhu podle § 39 popl. zák. a saz. pol. 19/101 I A n poplatku podle II. stupnice a nelze je kvalifikovati jako utvrzení práv ve smyslu saz. pol. 101/84 popl. zák.

(Nález z 20. února 1929 č. 3484.)

4637.

Poplatek ze smlouvy disoluční: Při posouzení otázky, zda při rozdělení společenského jmění jednotlivý podíl nik nabývá právě jen tolik či více, než odpovídá hodnotě jeho podílu na společném jmění (§ 8 zák. 74/1901), jest za platnosti zák. č. 31/1920 přihlížeti k hodnotě podílu dotyčného společníka na souhrnu majetkových objektů, tvořících společné jmění, bez ohledu na to, zda, po případě do jaké míry hodnota tohoto společného jmění jest vyčerpána pasivou na něm vázajícími.

(Nález z 25. února 1929 č. 9. 471/27.)

Prejudikatura: Boh. F. 2317/25 a 4042/28.

4640.

Poplatek ze zápůjčky — konversní úlevy: je-li v dluhopisu bance jako věřitelce vyhrazeno právo zápůjčku nebo její zbytek pololetně vypovědět kdykoli, byť i splátky byly řádně odváděny, a výhrada ta nebyla učiněna podle stanov nebo organizačních ustanovení banky, není splněna podmínka § 2 č. 2 zák. č. 49/1907 pro povolení konversních úlev a nenahrazuje nedostatek ten okolnost, že věřitelka dodatečně v listině prohlásila, že zápůjčka tato nebude do šesti let vypověděna.

(Nález z 25. února 1929 č. 24327/27.)

4662.

Poplatek nemovitostní: Není-li souhlasná vůle stran ve příčině určité tržové ceny nemovitosti, o jejíž prodej bylo mezi stranami vyjednáno, nelze mluvit o tom, že došlo k právnímu jednání, poplatnému ve smyslu § 1 A popl. zák.

(Nález ze 4. března 1929 č. 17.656/26.)

4695.

Poplatek z kupní smlouvy: Dopis vlastníka lesa, sdělující firmě, že jí bylo prodáno určité množství dříví za určitou cenu, jak nabídla firma ve svém dopisu, podléhá ve smyslu saz. pol. 28/49 a § 37 popl. zák. témuž poplatku jako formální právní listina o smlouvě tržové o nemovitostech, k jehož zaplacení jsou podle §§ 64 č. 1 a 68 č. 1 cit. zák. povinni nerozdílnou rukou vystavitel i příjemce dopisu.

(Nález ze dne 21. března 1929 č. 5340.)

4697.

Poplatek ze smlouvy společenské: Dohoda o náležitostech, předepsaných pro zřízení veřejné obchodní společnosti, projevená společníky na venek, podáním k obchodnímu soudu, aby společnost byla zapsána do obchodního rejstříku, jest samostatným právním jednáním, poplatným podle § 1 A 1. 3 popl. zák. a § 6 zák. č. 31/1920 bez ohledu na listinné osvědčení.

(Nález z 21. března 1929 č. 5764.)